

2009

KOMMUNEDELPLAN FOR KULTUR 2010-2020 FORSLAG TIL PLANPROGRAM - HØRINGSUTKAST

SANDNES KOMMUNE

INNHOLDSFORTEGNELSE

1	FORMÅL FOR OG BAKGRUNNEN FOR PLANEN	4
2	FORHOLDET TIL NASJONALE FØRINGER OG ANDRE PLANER.....	4
2.1	Nasjonale føringer	4
2.2	Regionale føringer.....	5
2.3	Kommunale planer	5
3	VISJON, VERDIER OG TEMA I KOMMUNEDELPLANEN	6
3.1	Visjon	6
3.2	Verdier.....	6
3.3	Tema.....	6
4	PLAN- OG UTREDNINGSPROGRAM	8
4.1	Arbeidsfaser, fremdrift og milepæler.....	8
4.2	Gjennomføring av ytterligere utredninger.....	8
5	ORGANISERING.....	8
5.1	Administrativ organisering	9
5.2	Politisk organisering	9
5.3	Planprosess.....	9
6	Program for offentliggjøring og medvirkning.....	9
6.1	Informasjon og involvering - oversikt.....	9
6.2	Gjestebud og andre fellesarrangement	9
6.3	Politisk involvering.....	10
6.4	Faglig medvirkning.....	10
6.5	Allmenn medvirkning og informasjon	10

1 FORMÅL FOR OG BAKGRUNNEN FOR PLANEN

Kommuneplanen for Sandnes 2007 – 2020 sier at det skal utvikles en ”felles kulturplan med tilhørende oppfølgingsprogram som politisk styringsredskap og samarbeidsverktøy for partene”.

I dette dokumentet inviteres bystyret til å vedta planoppstart for en ny kommunedelplan for kultur i Sandnes. Planen skal omfatte alle sider av kommunens kulturarbeid. Når det gjelder idrett, skal planen dekke områder som ikke er dekket av andre planer, primært rettet mot aktivitet for barn og unge.

Planen skal foreslå strategier og tiltak innen kulturfeltet både i forhold til fritidsaktiviteter, profesjonell kultur/kunstformidling og kultur/kunstproduksjon. Den skal danne grunnlaget for kommunens deltagelse i interkommunalt og regionalt kultursamarbeid. Videre skal den danne grunnlag for kommunens arbeid med kulturnæringene. Planen skal også danne grunnlag for årlige handlingsprogram for kulturfeltet som legges frem sammen med økonomiplanen.

Kultur er et område som har mange aktører og mange interessenter. I kommunen er en rekke enheter og institusjoner involvert, enten som produsenter og formidlere, som tilretteleggere eller som brukere. Kulturarbeid utføres allikevel i hovedsak av andre enn kommunen selv; av frivillige organisasjoner, av utøvende og skapende kunstnere og i stigende grad også i samarbeid med næringslivet. Endelig er kulturlivet i Sandnes i sterk grad integrert i et regionalt kulturliv. Planen vil derfor få en viktig funksjon som samarbeidsverktøy. Derfor foreslås det også et utstrakt program for medvirkning i løpet av planprosessen.

Det er utarbeidet et eget bakgrunnsdokument som vedlegg til planprogrammet. Det gir en oversikt over status på området og skisserer noen utfordringer i det videre arbeidet med kultur i Sandnes. Kommunen har i de siste 10 år lagt sterk vekt på institusjonsbygging i sitt kulturarbeid, med Sandnes kulturhus, Vitenfabrikken og KinoKino som resultat. I samme perioden har det ikke vært rom for nye tiltak for det frie profesjonelle kulturlivet og for organisasjonene. Videre har det ikke vært rom for styrking av kulturskolen, biblioteket og fritidstilbudene til barn og unge.

Gjennom den foreslåtte kommunedelplanen og de påfølgende handlingsprogrammene, vil en etablere et verktøy som kan samordne og styrke alle delene av kulturlivet i Sandnes.

2 FORHOLDET TIL NASJONALE FØRINGER OG ANDRE PLANER

2.1 Nasjonale føringer

LOV-2007-06-29-89 Kulturlova. Lov om offentlige styresmakters ansvar for kulturverksemd) (2007-06-29).

Formålet med loven er å sikre et mangfold av kulturaktiviteter over hele landet, og sikre at alle har tilgang til et profesjonelt kunst- og kulturtilbud. Loven stiller krav til at kommunen skal *syta for økonomiske, organisatoriske, informerande og andre relevante verkemiddel og tiltak som fremjar og legg til rette for eit breitt spekter av kulturverksemd.*

LOV-1985-12-20-108 Folkebibliotekloven. Lov om folkebibliotek (1985-12-20).

Loven stiller krav til at det skal være et folkebibliotek i alle kommuner og at alle kommuner skal ha fagutdannet biblioteksjef.

LOV-1998-07-17-61 Opplæringslova. Lov om grunnskolen og den vidaregåande opplæringa (1998-07-17).

Loven fastsetter at alle barn i grunnskolealder skal ha et musikk- og kulturskoletilbud.

LOV-1987-05-15-21 Film- og videogramlova. Lov om film og videogram (1987-05-15).

Kommunen som konsesjonsgiver for visning av film i næringsøyemed og for utleie av og omsetning av videogram. Avgift til Film og kino og regler for tilskudd til filmfestivaler.

LOV 2008-06-27 nr 71: Plan- og bygningsloven. Lov om planlegging og byggesaksbehandling (2008-06-27).

Loven fastslår kommunens plikt til å sette mål for kommunens kulturelle utvikling og gir generelle bestemmelser for kommunens planarbeid.

I tillegg gis det retningslinjer og fastsettes politiske mål gjennom ulike politikkdokumenter. I plangrunnlaget som er vedlagt dette planprogrammet finnes en oversikt over sentrale dokumenter.

2.2 Regionale føringer.

Rogaland fylkeskommunes føringer gis gjennom fylkesplanen, fylkesdelplan for langsiktig byutvikling på Nord-Jæren og fylkesdelplan for Friluftsliv, Idrett, Naturvern og Kulturvern (FINK) og de enkelte økonomiplaner og Regionalt utbyggingsprogram RUP. Stavangerregionens næringsutvikling har utarbeidet en regional strategi- og handlingsplan for kulturnæringene som er vedtatt i de samarbeidende kommunene.

2.3 Kommunale planer

Kommuneplan for Sandnes 2007 – 2020

Gir overordnede føringer for kommunens arbeid på kultur innenfor alle planens dybdeområder.

Kommunedelplan for idrett, fysisk aktivitet og friluftsliv 2008 – 2018 "AKTIVE SANDNES"

Delplanen setter mål for kommunens arbeid for idrettsanlegg og idretts- og friluftaktivitet. Den fastslår også at det skal gis åpne tilbud til barn og unge i et samarbeid med Fritid. Planens handlingsprogram revideres i forbindelse med det årlige økonomiplanarbeidet. Planen vil være sidestilt en kommunedelplan for kultur. Berøringspunktene vil særlig ligge i aktivitetstilbud for barn og unge og tilskudd til idrettsorganisasjonene.

Vel bevart i Sandnes- Kommunedelplan for kulturminner og kulturmiljøer 2005-2017

Planen gir føringer for kommunens arbeid med kulturminner og kulturmiljøer og vil være sidestilt en kommunedelplan for kultur. Berøringspunkter vil særlig være kulturaktivitet og –formidling som gjør bruk av kulturminner i Sandnes.

Sektorplaner uten status som kommunedelplaner.

Det er vedtatt sektorplaner på områder som ligger inn under virkeområdet til en kommunedelplan for kultur i Sandnes. Viktigste er Ungdomsstrategi 2007 – 2010, Handlingsplan for Sandnes kulturskole og Strategisk kulturplan for Sandnes 2005 – 2010. Mål og tiltak i disse planene vil bli tatt hensyn til i arbeidet med kommunedelplanen for kultur.

En grundig gjennomgang av kommuneplan og ulike sektorplaner er tatt inn i plangrunnlaget som er vedlagt dette planprogrammet.

3 VISJON, VERDIER OG TEMA I KOMMUNEDELPLANEN

3.1 Visjon

Kommunens visjon er *Sandnes – i sentrum for framtiden*. Også på kulturområdet er dette en god visjon, hvor kommunen i de senere årene har gjennomført mange tiltak på kulturområdet for å virkeliggjøre visjonen. Kommunens felles visjon bør imidlertid gis et tillegg som er spesifikt på kulturområdet. Gjeldende strategisk kulturplan har følgende visjon: *Et rikere liv gjennom opplevelse og deltakelse*. Visjonen legger vekt på kulturens rolle både som kilde til opplevelse og som mulighet til deltakelse. Den gir retning både for arbeidet med kulturformidling og for arbeidet med kulturaktivitet, uavhengig av ståsted. Visjonen foreslås derfor videreført i kommunedelplanen.

3.2 Verdier

Kommunens verdier er *Romslig, modig og sunn*. Dette er verdier som gir mening i kulturarbeidet. Kommunen skal være romslig, gjennom å inkludere hele befolkningen uavhengig av kulturelt ståsted, alder og økonomisk evne. Kommunen skal være *modig* gjennom en klar og tydelig prioritering og gjennom en satsing også på kulturuttrykk som ligger utenfor allfarvei. *Sunn* gir uttrykk for kulturens evne til samfunnsbygging og personlig utvikling og realisering. Sammenhengen mellom et godt utbygd organisasjonsliv og et velfungerende sivil- og politisk samfunn er godt dokumentert. Samtidig gir kulturaktivitet og -opplevelse grunnlag for et bedre liv for den enkelte.

Kommunens kulturarbeid bør ta utgangspunkt i at kulturtilbudene skal være for alle. Tilrettelegging for enkeltgrupper, enten det skjer på grunn av helse, alder, etnisk og kulturell bakgrunn og annet bør primært skje gjennom tiltak som sikrer at alle har mulighet til felles kulturelle opplevelser. Samtidig må vi i tråd med bestemmelsene i Kulturlova for å *fremja og leggja til rette for eit breitt spekter av kulturverksemd, slik at alle kan få høve til å delta i kulturaktivitetar og oppleva eit mangfald av kulturuttrykk*. (Kulturlova § 1). Fokus bør være på å legge til rette for et mangfold av tilbud og aktiviteter for alle, ikke på å legge til rette for enkeltgrupper.

3.3 Tema

Det foreslås at planen bygges opp rundt utvalgte tema som hver gis egne mål, strategier og tiltak:

Kulturaktivitet

En aktiv og deltagende befolkning er en forutsetning for et godt kulturliv i kommunen. Det er også vesentlig for den generelle samfunnsutviklingen. Det er viktig å legge forholdene til rette for et aktivt kulturelt organisasjonsliv både gjennom tilgang til lokaler, kompetanse og økonomi. Aktiviteten må

være åpen for alle, og det bør legges vekt på å legge til rette for nye befolkningsgruppers deltagelse i kulturaktiviteter.

Kulturformidling

Befolkningsveksten og Sandnes utvikling mot en storby stiller krav til et utvidet kulturformidlingstilbud for alle. Utvikling av byens kulturinstitusjoner, Sandnes kulturhus, KinoKino og Vitenfabrikken må stå sentralt i arbeidet. Men også deler av det frivillige kulturlivet gir viktige bidrag til kulturformidlingen i kommunen.

Profesjonell kulturproduksjon

Et kjennetegn for en levende storby er et aktivt produserende profesjonelt kulturliv. Sandnes har et relativt lite slikt miljø i dag, og planarbeidet bør gjøre rede for tiltak som kan øke den profesjonelle kulturproduksjonen innenfor de forskjellige uttrykksformene. I denne sammenhengen vil det ikke minst være viktig å peke på tiltak som kan øke tilgjengeligheten til produksjonslokaler for frie grupper.

Barn og unge

Befolkningsveksten og utbyggingen av stadig nye boligområder stiller krav til en økt innsats på dette området. Viktige aktører vil være Fritid, Kulturskolen, Den kulturelle skolesekken og organisasjonslivet. Samtidig har kulturarbeid et potensial som identitetsskapende og integrerende virksomhet. Muligheten for å bruke kulturarbeid for ungdom som verktøy for integrering av nye befolkningsgrupper bør styrkes gjennom egnede tiltak.

Arenaer for kultur

Kommunen er godt dekket med arenaer for kulturaktivitet og formidling. Det bør imidlertid utarbeides tiltak som sikrer god tilgang på alle egnede bygg, ikke minst for det frivillige kulturlivet. Nye arenaer som etableres i bydelene må være tilgjengelige for alle uavhengig av livssyn og funksjonsdyktighet. Etableringen av Stavanger konserthus i 2011 vil reise nye utfordringer for Sandnes kulturhus.

Kultur og næring

Kulturnæringene er et næringsområde med stort potensial. Dagens utvikling viser at Sandnes sakker akterut i regionen. Arbeidet med dette temaet må ta sikte på å utvikle tiltak som både omfatter de innholdsmessige og kulturelle aspektene av områdene så vel som mer næringsrettede tiltak. Utgangspunktet må være kommuneplanens vektlegging på området og den strategiske handlingsplanen for kulturnæringene i Stavanger-regionen.

Kommunen i regionen

Kulturlivet og kulturaktiviteten i området kjenner ingen kommunegrenser. Sandnes bør ta en aktiv rolle i å utarbeide og gjennomføre regionale tiltak på de ulike områdene. Noen av de utfordringene vi står overfor kan bare løses gjennom regionalt samarbeid.

4 PLAN- OG UTREDNINGSPROGRAM

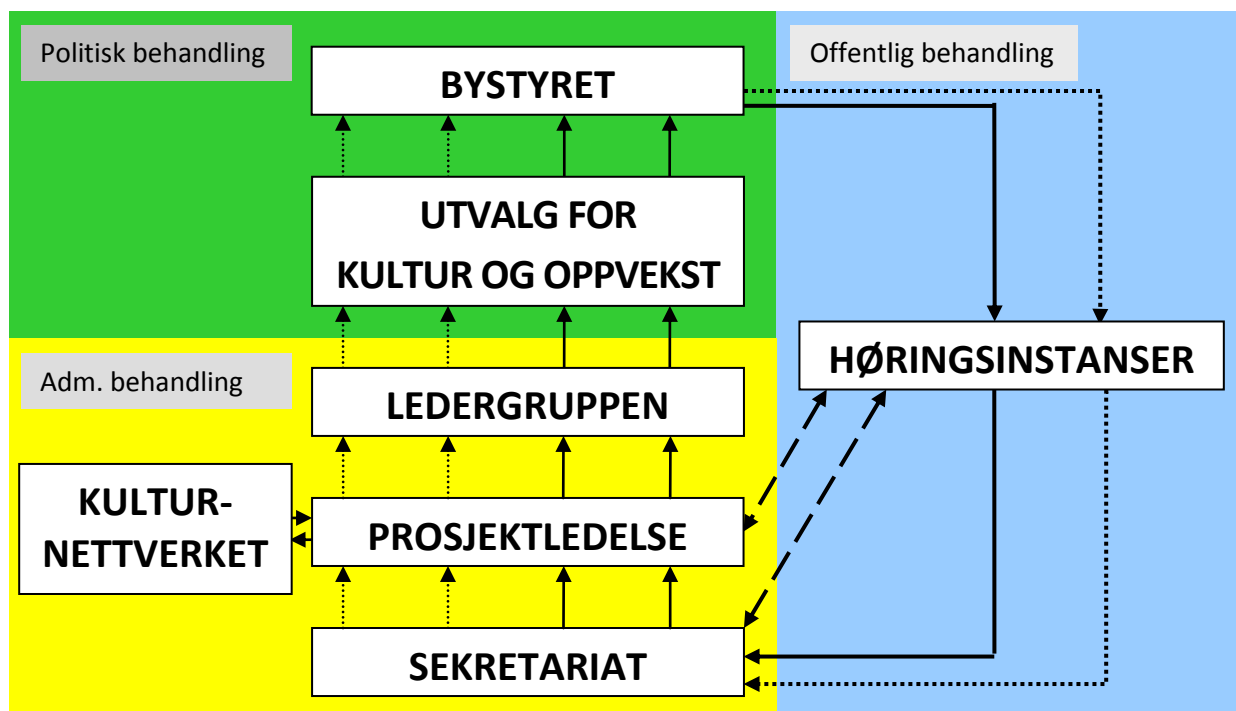
4.1 Arbeidsfaser, fremdrift og milepæler

2. kvartal 2009: Planprogram skrives og behandles av Kulturnettverket og Ledergruppen.
3. kvartal 2009: Planprogrammet behandles politisk (september) og går deretter ut på 6 ukers høring.
4. kvartal 2009: Høringsuttalelser kommenteres og inkorporeres i endelig planprogram som behandles av de administrative instansene før videresending til politisk behandling.
1. kvartal 2010: Dialog, debatt og planskriving. Kulturnettverket brukes som referansegruppe i arbeidet.
2. kvartal 2010: Utkast til kommunedelplan ferdigstilles ultimo mai. Behandles administrativt før sommer.
3. kvartal 2010: Politisk behandling september og deretter ut på høring.
4. kvartal 2010: Høringsuttalelser kommenteres og inkorporeres i endelig Kommunedelplan som behandles av de administrative instansene før videresending til politisk behandling. Endelig vedtak i Bystyret i desember 2010.

4.2 Gjennomføring av ytterligere utredninger

Interkommunalt kulturråd har gitt sin tilslutning til at det skal gjennomføres en regional kulturundersøkelse høsten 2009. Undersøkelsen vil i likhet med undersøkelsen fra 2006 undersøke befolkningens kulturbruk og kulturpreferanser, bruk av ulike kulturtilbud og ønsker om prioritering av kulturfeltet i de forskjellige kommunene. Undersøkelsens vil foreligge slik at de vil bidra til arbeidet med utarbeidelsen av planen. IRIS vil gjøre ferdig sine studier av Stavanger2008 i løpet av høsten 2009.

5 ORGANISERING

Figur 1: Organisering av planarbeidet

5.1 Administrativ organisering

Rådmannens ledergruppe er administrativ styringsgruppe.

Sekretariatet er kulturavdelingen i Sandnes og prosjektledelsen ligger hos kultursjefen.

Kulturnettverket er en referansegruppe som består av lederne av kulturskolen, kulturhuset, KinoKino og Vitenfabrikken samt biblioteksjefen, fritidssjefen og park- og idrettssjefen.

5.2 Politisk organisering

Utvalg for Kultur og Oppvekst er politisk styringsgruppe. Endelige vedtak fattes av Bystyret. Bystyrets behandling omfatter:

- Godkjenning av høringsutkastet til planprogram
- Vedtak av planprogram
- Godkjenning av høringsutkast til kommunedelplan
- Vedtak av kommunedelplan

5.3 Planprosess

De stiplede pilene beskriver saksgangen for planprogrammet som utformes av prosjektledelse og sekretariat fra kulturavdelingen i Sandnes kommune. Planprogrammet behandles administrativt og politisk før det sendes på høring. Resultatet av høringen inkorporeres i planprogrammet som da igjen behandles administrativt og politisk. Denne prosessen løper i 2009 med forventet godkjenning i Bystyret i desembermøtet.

Deretter starter skriveprosessen for Kommunedelplanen og dette vil skje med bakgrunn i ny dialog med interessenter, fagmiljøer og publikum. Prosessen avsluttes med utforming av et planutkast som behandles administrativt, politisk og offentlig etter samme mønster som planprogrammet.

Innspill fra denne prosessen tilføyes den endelige kommunedelplanen som deretter sendes til administrativ og politisk behandling med forventet endelig vedtak i Bystyret desember 2010.

6 PROGRAM FOR OFFENTLIGGJØRING OG MEDVIRKNING

6.1 Informasjon og involvering - oversikt

Det vil bli lagt opp til en særdeles omfattende mulighet for publikum til å gi innspill til den nye kommunedelplanen. Arbeidet vil følges opp løpende på kommunens intra- og internettsider og det vil bli blogget på facebookgruppen "Ny kulturplan i Sandnes". Det vil bli invitert til gjestebud og mindre faglige samlinger. Enkelt personer vil bli kontaktet og bedt om innspill. Det legges en mediestrategi som baner veien for jevnlig dekning i lokalavisene.

6.2 Gjestebud og andre fellesarrangement

En rekke gjestebud skal være åpne kanaler for dialog rundt arbeidet med planen. Både utøvere og brukere av kulturlivet samt en rekke andre aktører skal gis anledning til å bidra til utformingen av visjonene og målene i planen.

6.3 Politisk involvering

Alle ledd i planprogrammet og i utformingen av den endelige planen vil bli behandlet politisk på to nivå: Utvalg for kultur og oppvekst og bystyret, og endelig godkjenning finner sted i bystyret.

6.4 Faglig medvirkning

I tillegg til de åpne Gjestebud vil det bli tatt initiativ til dialog med forskjellige fagmiljøer blant utøverne. Det kan være av særlig interesse å involvere frie kunstnere og fritidskulturlivets organisasjoner.

Kulturinstitusjonene i kommunen – Sandnes kulturhus, Sandnes kulturskole, Vitenfabrikken, Sandnes bibliotek, KinoKino, Fritid og avdeling for Park og Idrett vil være direkte involvert som referansegruppe for prosjektledelsen og første behandlingsinstans i planarbeidet.

Et annet viktig referansepunkt vil være en dialog med Rogaland fylke og nabokommunene både sør og nord for Sandnes.

6.5 Allmenn medvirkning og informasjon

Publikum vil bli invitert til å ta aktiv del i prosessene omkring tilblivelsen av den nye kulturplanen. Alle Gjestebud vil være offentlige, og det vil bli sendt ut invitasjoner til aktive utøvere, undervisningsinstitusjoner på kunst- og kulturfeltet, kulturinstitusjoner, lokalpolitikere og alle andre som viser interesse for deltakelse. Det vil også bli kommunisert gjennom annonser i lokalaviser, over internett og Facebookgruppen.

Det vil være flere høringsfaser hvor publikum får anledning til å bidra med sine synspunkter, først omkring planprogrammet og siden med selve kommunedelplanen for kultur. Endelig vedtak i Bystyret skjer ikke før etter disse høringene.

SANDNES KOMMUNE
KULTUR